



Dr. Rainer Barzel bi rad nasledil Brandla

Opozicijska stranka krščanskih demokratov se je odločila predložiti nezaupnico vladi W. Brandta. Glasovanje v parlamentu bo jutri.

BONN, Z. Nem. — Nepričakovano odločna zmaga krščanskih demokratov pri državnih volitvah v Baden-Wuerttembergu preteklo nedeljo in prebeg poslanca Wilhelma Helmsa iz vladne večine na stran opozicije sta dala opoziciji upanje, da je mogoče v parlamentu vreči vladno večino. Položaj Nemčije je že brez tega dovolj kočljiv in težaven.

Opozicija se seveda za to ni dosti zmenila. Predložila je v parlamentu vladi nezaupnico in ta bo jutri o njej glasoval. Ker ima vladna koalicija le 249 poslancev, opozicija pa 247, je verjetno vprašanje, če bo vlada dobila večino in preživela. Naj le 3 vladni poslanci ne glasujejo ali pa se eden od njih pridruži opoziciji, pa bo vlada izgubljena.

To bo seveda povzročilo hude notranje in zunanje težave. Nemčiji, ki prav sedaj razpravlja o potrditvi nenapadnih pogodb s Poljsko in Sovjetsko zvezo, je Brandt podpisal leta 1970. Parlament bo o njih glasoval 4. maja. Če vlada preživi jutrišnje glasovanje, bo njej obstoj prihodnji četrtek znova na tehtnici.

Sedanja rdeča ofenziva v Vietnamu je napaka?

WASHINGTON, D.C. — Ob večerovni viri poročajo, da je ruski vpliv v Hanoi dosegel zdaj višek v zadnjih dveh letih. Severni Vietnam se zaveda važnosti modernega orožja, ki mu ga je dobavila ZSSR, za uspehe pri sedanji ofenzivi v Južnem Vietnamu.

Sovjetska zveza je dejansko dobavila Severnemu Vietnamu vse težko orožje in večji del prevoznih sredstev. Prav tako so Rusi dobavili orožje, za obrambo pred letalskimi napadi, vse od težkih strojin in topov, pa do protiletalskih raket.

Kitajska gleda na razvoj v Hanoi mirno in se nič ne upira trenutni rasti sovjetskega vpliva in ugleda. Trdijo, da so Kitajci prepričani, da je sedanja rdeča ofenziva politična in vojaška napaka.

Kratek govor
WASHINGTON, D.C. — Predsednik A. Lincoln je podal svoj slaven govor v Gettysburgu v 2 minutah in 15 sekundah.



Vremenski
prerok
pravi:

Sončno in hladno. Najvišja temperatura do 50 F. Zjutraj ob 6. je kazal termometer 28 F, kar je doslej najnižja temperatura za 26. aprila v Clevelandu.

Britanija spet krepí svoje pomorske sile

„Začudujoča“ rast sovjetske pomorske sile je pripravila Veliko Britanijo k novi krepitvi njenega vojnega brodograja.

LONDON, Vel. Brit. — Velika Britanija se umika iz raznih delov sveta in omejuje že več let svojo vlogo velike pomorske sile. Zdaj se je premislila in začela svoje pomorske sile spet krepiti. Med tem ko je lani začela graditi le 19 novih vojnih ladij večjega obsega in tonaže, je dala letos naročilo za 33 novih vojnih ladij za službo na viskem morju.

Velika Britanija je močno zmanjšala v zadnjem desetletju svoje pomorske sile v Sredozemlju, ker to ne pomeni za njo več tega, kot je pomenilo, dokler je skozenj vodila pot v Indijo. Angliji je ostal Gibraltar, Malti in Cipru, svojim dvem glavnim oporiščem v Sredozemskem morju pa je dala neodvisnost. Tam so bila nekaj, podobno kot v Aleksandriji, v Egiptu in v Port Saidu glavna oporišča britanske sredozemske flote.

Velika Britanija je umaknila večji del svojih pomorskih sil iz jugovzhodne in južne Azije, kjer je bil nekaj Singapur njeno največje pomorsko oporišče. Britanska vojna mornarica se je umaknila tudi iz afriških oporišč.

Obsežna in nagla rast sovjetske pomorske moči je izgleda opozorila Britance, da še ni prišel čas, da bi se tudi na morju „popolnoma razorožili“.

Bogalaši ne plačujejo dohodninskega davka

Po podatkih zakladnega tajništva vsaj 112 bogatinov s preko \$200.000 letnega dohodka ni plačalo nobenega dohodninskega davka zvezni vladi.

WASHINGTON, D.C. — Leta 1969 je bil sprejet zakonski predlog, po katerem naj bi vsak bogataš plačal zvezni dohodninski davek. Kljub temu zakonu vsaj 112 bogatašev s preko 200.000 letnega dohodka ni plačalo 1970 zvezni vladi nobenega dohodninskega davka.

Vse to se je zgodilo v okviru zakonov in predpisov. Omenjeni bogatini so imeli razne možnosti za odpis visokih državnih davkov in obresti, svoj kapital pa naložen tudi tako, da jim od

Humphrey in McGovern

Pri primarnih volitvah večeraj v Pennsylvaniji je zmagal Humphrey, v Massachusettsu pa McGovern.

PHILADELPHIA, Pa. — Pri večerajšnjih demokratskih primarnih volitvah je dobil sen. H. Humphrey okoli 35% vseh glasov, guv. Wallace 21%, Muskie in McGovern pa vsak okoli 20%. Humphrey je bil svoje zmage, prve v 12 letih, izredno vesel in je napovedoval doseg imenovanja za demokratskega predsedniškega kandidata. Glavno in največjo podporo je imel Humphrey v delavskih unijah. Sen. Muskie, ki ga je podpiral državni guverner, je dosegel šele tretje mesto za Humphreyjem in Wallaceom.

Pri primarnih volitvah v državi Massachusetts je zmagal sen. McGovern, o katerem so trdili do nedavnega, da nima nobenih izgledov, da bi mogel doseči imenovanje za demokratskega predsedniškega kandidata, ker pač nihče ne verjame, da bi mogel v novembru zmagati nad Nixonom. Po večerajšnji zmagi pri primarnih volitvah je McGovern napovedoval svoje imenovanje za demokratskega predsedniškega kandidata in v nemalo svoje podpornike k novemu naporu.

Pri republikanskih primarnih volitvah v Massachusetts je predsednik Nixon dobil 80% glasov, kong. McCloskey, ki je sicer odpovedal svojo kandidaturo, pa vendar pozival volivce, naj glasujejo zanj, 15%, konservativni Ashbrook pa 5%.

Redni izbruhi

„Veliki zvesti“ geizir v Yellowstoneu parku požene vodo iz sebe skoraj redno vsakih 60 minut.

njega ni treba plačevati davkov. Tako ni na primer treba plačati zveznega dohodninskega davka od obresti na državne in mestne bonde, posebne ugodnosti veljajo tudi za petrolejske družbe. Odračunati je dovoljeno tudi davke, ki jih je kdo plačal v tujini.

Zakladni podtajnik za davčno politiko Edwin S. Cohen je dejal, da bo zelo težko izdelati tako davčno zakonodajo, da ne bo mogel nihče uiti plačilu vsaj minimalnega dohodninskega davka. Davčni zakon ima vseh vrst olajšave in izjeme, ki služijo koristim različnih panog industrije z močno podporo v Kongresu.

Preči Slovincem v Italiji zopet fašistična diktatura?

I. S tem vprašanjem se ukvarja S.M. v „Katoliškem glasu“, slovenskem tedniku glasu“, s slovenskim tedniku, ki izhaja v Gorici, v številki od 13. aprila 1972. Vprašanje je zanimivo in važno za vse Slovence, posebno pa še za tiste, ki živijo v mejah Italije ali pa so kdaj tam živeli. Glasi se:

Med narodi, ki so sorazmerno največ žrtvovali v spopadu z nacizmom in fašizmom, smo bili Slovenci tisti, ki smo po vojni zadihali res novo življenje. Vzdrhtela je od veselja Primorska, ki jo je fašizem tlačil celih 25 let. Bilo je konec streljanja na bazo-

viški gmajni, na openskem strelščiku, bilo je konec obešanja na Proseku in v ulici Ghega v Trstu. Nič več nam ne bodo lovili naših najboljših ljudi v Gorici ter jim dajali piti strojnega olja, nič več se ne bo sestajalo posebno sodišče v Trstu in v Rimu, da bi delilo vnaprej določene kazni ter desetletja zaporne klice trpljenja našim kmečkim fantom in možem, našim delavcem, našim razumnikom, naši mladini, ki se je odzvala klicu naroda in svojega srca.

Od tistega dne do danes je preteklo že skoro 30 let, vendar svobode še niso okusili vsi narodi; pravega demokratičnega reda ne pozna še ko-

Senatni odbor utegne obnoviti zaslizevanje R. Kleindiensta o ITT

WASHINGTON, D.C. — Senatni pravosodni odbor utegne obnoviti zaslizevanje posle vršnega pravosodnega tajnika Richarda G. Kleindiensta v zvezi z ITT, ko je predsednikov svetovalec v Beli hiši Peter G. Flanagan v pisnu odboru zapisal, da je govoril s Kleindienstom o ITT, kar je ta v svojem zaslizevanju pred senatnim odborom zanikal.



Peter Flanagan

Peter G. Flanagan pravi v pismu senatnemu odboru, da je po razgovoru z F. Rohatynom, enim od direktorjev ITT, ki mu je dejal, da ta ni zadovoljna s predlogom poravnave izven sodišča in da bo zato nadaljevala s sodno pritožbo, govoril o tem s Kleindienstom, ki je bil tedaj pomočnik pravosodnega tajnika. P. G. Flanagan je v svojem pismu odboru poudaril, da on sicer s slučajem ITT ni imel nobenega opravka. Isto je o sebi izjavil že preje Kleindienst.

Kanada bo skoro imela 22 milijonov prebivalcev

OTTAWA, Kan. — Po uradnih podatkih ima Kanada 21.816.000 prebivalcev. Število prebivalstva je porastlo v zadnjih 5 letih za 7,8%, sorazmerno najmanj v letih po drugi svetovni vojni.

V letih 1951-56 je prebivalstvo porastlo za 14,8% v letih 1956-61 za 13,4% in v letih 1961-66 za 9,7%.

V zadnjih 5 letih je bilo od celotnega prirastka 47,8% v Ontariu, 16% pa v Quebecu. Emdina od kanadskih pokrajin, ki je v tem petletju izgubila nekaj prebivalstva, je Saskatchewan. Najhitrejšje je prebivalstvo raslo na Severu, 27,9% v Yukonu in 21,1% v Severozahodnem ozemlju.

pica držav in narodov.

V Italiji smo pred državno-zbornimi volitvami, ki so res izrednega pomena. Stalno se vprašujemo: bomo še nadaljnjih 30 let živeli v miru in svobodi ter demokratičnem redu?

To so vprašanja, ki niso tako brez vsake podlage, saj vidimo, da se določeni pripadniki države, v kateri živimo danes zamejski Slovenci, kar poigravajo z ognjem. Neredi, uboji, spopadi, atentati: vse to vodi v diktaturo.

Ljudje, ki težijo k skrajnostim, ki si želijo prevrata in diktature, operirajo z ideologijo tako, kot jim pride prav. To smo videli tudi pri zadevi

RAZGOVORI V PARIZU BODO JUTRI OBNOVLJENI

Razgovori o končanju vojskovanja v Indokini, ki so bili 23. marca prekinjeni, bodo jutri zopet obnovljeni, kot so sinoči objavile ZDA in Južni Vietnam. Zastopniki Severnega Vietnama in Južnovietnamske OF so izjavili, da se bodo za jutri določene seje udeležili.

WASHINGTON, D.C. — Bela hiša je sinoči objavila, da bodo ZDA in Južni Vietnam poslane svoje zastopnike na sestanek razgovorov o končanju vojskovanja v Indokini določen za jutri. Ti razgovori so bili prekinjeni 23. marca, ko so ZDA izjavile, da se ne bodo udeležile prihodnjega sestanka, dokler ne pokaže rdeča stran volje za stvarne razgovore namesto propagande. Take volje ni bilo in razgovori so zastali, med tem pa so rdeči začeli v Južnem Vietnamu svojo obsežno, dolgo napovedano spomladansko ofenzivo.

Severnovietnamske čete so vdrlle v Južni Vietnam skozi Demilitarizirano cono, kar so ZDA smatrala za odpoved dogovora iz leta 1968 o končanju letalskih napadov na Severni Vietnam in te obnovile. Ameriška letala so izvedla obsežen napad tudi na Hanoi in Hajfong. Tedaj so rdeči začeli pozivati k obnovi razgovorov v Parizu, ZDA pa so izjavljale, da se razgovorov ne bodo udeležile, dokler ne bodo rdeči svojega vdora v Južni Vietnam ustavili.

Ti tega niso storili, ampak so v ponedeljek začeli nov obsežen vdor na Osrednjem višavju, kjer so v prvih dneh potisnili vladne sile z prvih obrambnih položajev in se približali Kontumu, glavnemu mestu pokrajine, na 10 milj. V Saigonu izjavljajo, da bodo tu rdeči napad ustavili, kot so ga preje ustavili v pokrajini Quang Tri na severu in kasneje pri An Loc severozahodno od Saigona.

Kissinger v Moskvi

Obnova vojskovanja v velikem obsegu, ki se je začela z vdorom rednih severnovietnamskih divizij v Južni Vietnam in z ameriškimi letalskimi napadi na Severni Vietnam kot odgovor na njo, je povzročila nov trenja med Washingtonom in Moskvo. Washington je javno kazal na Moskvo, ki da je sodegovorna za rdečo ofenzivo v Vietnamu, Moskva pa je začela glasno obsojati ameriške letalske napade na Severni Vietnam in se pritožila uradno, ker da so bile pri tem zadete štiri njene ladje v Hajfongu. Washington

Feltrinelli in ostalih žalostnih dogodkih, ko so si — vsaj tako smo brali — marsikje pripadniki skrajno levičarskih in desničarskih struj podali roko v želji po zrušitvi demokratičnega sistema pri nas.

Zato se danes vprašamo: ima fašizem res možnosti, da pride na oblast? Da je v Italiji fašizem še vedno dokajšnja nevarnost, je jasno vsakomur, ki sledi dogajanju v državi. Njihovi glasovi so nevarno porasli pri lanskih junijskih volitvah na Siciliji; njihovi privrženci nesramno dvigajo glave in izzivajo ter tudi napadajo demokratične državljane.

S.M.

Iz Clevelanda in okolice

Papež bo molil za Cleveland — Ko je bil včeraj sprejet pri papežu Pavlu VI. v posebni avdienci župan Clevelanda R. J. Perk z ženo Lucillo, mu je sv. oče dejal, da bo molil za mesto Cleveland in njegovo prebivalstvo. Župan R. J. Perk je pred Rimom obiskal Berlin, Prago in Budimpešto.

Čas za plačilo davka — Okrajni avditor opozarja, da je čas za plačilo „intangible property tax“ do konca meseca. Pod ta davek spadajo dividende od delnic in obresti od bondev korporacij.

Zadušnica — Jutri ob 8.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za Thereso Zele ob 25. obletnici njene smrti.

Jutri ob 8.15 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Egidija Klemenčiča ob 8. obletnici njegove smrti.

Hoffman izpuščen

Howard Thomas Hoffman, ki je obtožen umora svojih staršev, je bil včeraj pod varščino \$40.000 puščen na svobodo. Varščino so položili zanj starši njegove žene.

Bhutto voljan obnoviti redne odnose z Indijo

KARACI, Pak. — Predsednik Bhutto, ki je pretekli teden po 14 letih končal vojaško vladno v Pakistanu in prisegel na novo, začasno ustavo, je dejal, da je pripravljen obnoviti redne diplomatske odnose z Indijo tudi pred napovedanim sestankom in razgovori z Indiro Gandhi, predsednico indijske vlade.

Dejal je, da nima nič proti temu, če bi se teh razgovorov udeležili tudi predsednik vlade neodvisne Bengalije Mujibur Rahman.

B-52 napadi uspešni

SAIGON, J. Viet. — Napad B-52 letal na Hanoi in Hajfong je bil izredno uspešen, kot kažejo posnetki škode, ki so jo bombe povzročile. Bombe so zadale cilje tako točno, da je bilo doseženih 90% postavljenih ciljev.

Uničenje je tolikšno, da so se odgovorni v Washingtonu odločili, da ne kaže objaviti fotografij posledic napada, ker da bi te podžgale protivojno gonjo.

MIG-23 v Egiptu

JERUZALEM, Izr. — Po poročilu tukajšnjega lista imajo Rusi v Egiptu vsaj 24 MIG-23, najboljših svojih borbenih letal. V njih naj bi leteli že tudi egiptski piloti, četudi so tuji zastopniki prepričani, da so ta letala v Egiptu pod skrbnim sovjetskim nadzorom.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon bo noč ob 10. govoril na TV in radio o Vietnamu.

MANILA, Filip. — Precej hud potres je stresel del otoka Luzona. Obseg škode še ni znan.

HOUSTON, Tex. — Astronavti v Apollo 16 se počutijo dobro in bodo imeli danes popoldne tiskovno konferenco iz svoje vesoljske ladje. Jutri popoldne ob 2.44 bodo pristali na Pacifiku.



6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 83 Weds., April 26, 1972

Jugoslavija, kje so tvoja polja?

II.

Pod tem naslovom razlaga v starokrajškem listu neki Feri Žerdin nemogoče gospodarjenje na nekaterih področjih v Jugoslaviji v času, ko se uradno trudijo, da bi narodno gospodarstvo spravili v red, izravnavali zunanjo plačilno bilanco in "utrdili" dinar v mednarodno sprejemljivo valuto. Sestavek je vsekakor vreden branja, podaja prav poučno sliko "načrtnega" gospodarjenja v Jugoslaviji.

Drago Železnik, svetovalec pri Kmetijskem poslovnem združenju v Ljubljani, pravi:

"Slovenija pridelala dovolj mleka za svoje potrebe, izvaža ga celo v Trst, na Reko in v Split. Z dobro organizacijo odkupa bi Jugoslavija lahko imela dovolj mleka."

Izvozno-uvozno podjetje Slovenija-sadje smo želeli povprašati, ali je bilo potrebno v lanskim sedmih mesecih uvoziti več kot 13.000 ton jabolk. In to kar 5.000 ton iz Italije, veliko pa tudi iz Madžarske, Poljske in Sovjetske zveze. Ker so nam v uvoznem oddelku dejali, da je to skrivnost, ki je po telefonu ne bi razlagali, nam je to pojasnil spet Drago Železnik, svetovalec pri Kmetijskem združenju:

"Kmečka jabolka, ki jih je pri nas največ, niso dobra, temveč so najbolj primerna za kuhanje žganja. Za sokove bi jih lahko prodajali, toda pridelovalec bi dobil zanje premalo. Urediti bi morali čimveč plantažnih nasadov. Kljub dobri letini pa imamo z jabolki pogosto težave, ker so skladiščne zmogljivosti omejene. Letos bodo zgradili nove hladilnice, da ne bo treba v spomladanskih mesecih jabolka uvažati. Lani smo uvažali jabolka iz Italije, ker so bila naša tam vskladiščena, nekaj pa je bilo tudi italijanskih — zaradi nizke cene."

Še marsikaj lahko najdemo na seznamu uvoženega blaga, zato laik, ki ne pozna vseh skrivnosti naše trgovine, ne more razumeti, zakaj moramo razmetavati devize. Zakaj moramo kupovati mleto papriko v Avstriji in makarone v Švici ter Veliki Britaniji? Mar res potrebujemo salamo iz Zahodne Nemčije ter marmelado in džem iz Albanije, Romunije in Velike Britanije? Ko bi vse te izdelke dali na rešeto, bi gotovo ugotovili, da je marsikak uvoz nepotreben, če pa je bila vezana trgovina, so poslovni ljudje slabo sklenili pogodbe.

In ko smo že pri rešetu, naj omenimo še Ribničane. Sita in rešeta, ki jih kupujemo v naših trgovinah, pogosto niso z ribniškega konca. Štiri in pol tone smo jih uvozili iz Avstrije, ČSR, Danske, ZDA in več kot dve toni iz Zahodne Nemčije. Tovariša Leopolda Lovšina, šefa trgovskega podjetja Suha roba v Sodražici, smo hoteli povprašati, zakaj ne naredijo več sit in rešet, da nam jih ne bi bilo treba uvažati. In to vprav iz Zahodne Nemčije! Nekoč nam je pojasnil rojeni Ribničan Miha Mate, pisatelj, ki se s humorjem ukvarja ustno in pisмено. Dejal je:

"Rešeta in sita, ki jih Jugoslavija uvaža iz Zahodne Nemčije, so ribniški izdelek. Ribničani so se preselili tja in nam jih zdaj pošiljajo. Seveda za marke, ker so tamkaj v devizah plačani."

Pivo smo lani v prvih sedmih mesecih uvažali iz osmih držav. Ko smo vršilu dolžnosti pivovarne Union Borisu Erženu povedali, da smo uvozili več kot pet milijonov litrov piva, je dejal:

"V Jugoslaviji se je proizvodnja piva povečala, modernizirala in zboljšala, zato uvoz ni potreben. Za tujega turista je gotovo bolj privlačno, da se seznanja z našimi specialitetami, torej tudi s pivom. V prihodnjih letih bo piva tudi v najhujši vročini dovolj, poleg tega pa prevzemajo naše pivovarne tuje licence, zato uvoz ni potreben. Tvoja piva niso konkurenčna niti po ceni niti po kakovosti."

Najbrž pa ne bo lahko, da uvažamo pivo zato, da bi lahko tujim turistom postregli s tisto vrsto pijače, ki so je vajeni doma. Iz ČSR, Vzhodne Nemčije in Poljske, od koder uvažamo največ piva, ne prihajajo prezahtevni turisti. Enajst ton ribjih konzerv iz Albanije, skoraj 160 ton iz Bolgarije, ribe pa iz Japonske, Islandije, Poljske itd.

Tovariš Boris Crebene, komercialni direktor Delamarisa, ali naša industrija ne more izdelati toliko ribjih konzerv, da jih ne bi uvažali?"

"Zaradi tega uvoza smo že dolgo ogorčeni. Jugoslavija pripravi trikrat več ribjih konzerv, kot jih kupijo naši državljani. Dve tretjini morata torej v izvoz. Ribjih konzerv je dovolj in tudi tako dobre so, da jih ne bi bilo treba uvažati. Znam pa, da surovo ribo moramo uvažati, ker je nimamo dovolj. Plave ribe je v Jadranu premalo, zato jo uvažamo s širinskih področij. Kar je uvoza rib iz Japonskega, gre je za oplenitvenje konzerve."

Tako bi lahko še na 31 straneh naštevati, kaj vse smo

uvozili lani, ko je tudi naše kmetijstvo doseglo v zunanji trgovini negativno bilanco. Ljudje, ki se razumejo na trgovino, bodo seveda dejali, da gre v teh primerih pogosto za kompenzacije, zato ni nič čudnega, če smo iz Sovjetske zveze uvozili 55 ton borovnic. Komercialni direktor Delamarisa Boris Gerbec, ki pa se prav tako razume na trgovino, meni:

"Kompenzacija je najprimitivnejša oblika poslovanja. To so počeli že v kameni dobi."

Za konec iz osmih držav smo uvozili 33 ton metel. Kot dokazuje ta članek, ni pomagalo!

BESEDA IZ NARODA

Pisatelj Karl Mauser med Slovenci v Argentini

BUENOS AIRES, 19. aprila 1972. — Tudi drugi Mauserjev obisk je — kot pred dvema letoma — znova vzvalovil v slovensko organizirano skupnost. Njegove počitnice so se spremenile v velik delovni dan s točno začrtanim programom. Za počitek in spanje pogosto ni niti časa.

V prvem poročilu sem opisal, kako so ga Slovenci sprejeli na letališču na Ezele, obisk slovenskih šol in njegov sijajni govor na Slovenskem dnevu pred 1500-glavo množico rojakov. To-likega navdušenja že dolgo ni bilo med nami.

Naj danes opišem — samo v glavnih potezah seveda — nadaljnje Mauserjevo "počitniško" delovanje med nami.

V torek, 11. aprila, se je Mauser v družbi predsednika Zedinjene Slovenije g. Boža Stariha in starešine borcev, zbranih okoli "Vestnika", g. Valentina Urbančiča, udeležil pogreba umrlega domobranskega poročnika Rudolfa Vidmarja, tajnika organizacije Tabor v Argentini. Ta pogreb dobrega in idealnega soborca je — podobno kot se je to zgodilo pri pogrebu pokojnega Zdravka Novaka — združil naše protikomunistične borce.

V sredo, 12. aprila, je Mauser obiskal Slovenski dijaški zavod v Adroguetu, kjer so ga vodstvo zavoda in dijaki sprejeli z velikim veseljem. Tu je imel naš gost daljši govor in nato živahen razgovor z dijaki. Zopet se je videlo, da je na eni strani mladina tista, ki je poseben predmet Mauserjevega zanimanja, na drugi strani pa zna najti Mauser takoj pot v mladinska srca.

V petek, 14. aprila, se je Mauser drugič sestal s svojimi prijatelji — protikomunističnimi borci v Slomškovem domu. Pozno v noč se je vršil razgovor o vprašanih, ki zanimajo narodno zavodne Slovence in zlasti še borce.

Sobota, 15. aprila, pa je bila pravi težaški dan za Mauserja. Zjutraj se je podal v slovensko šolo v San Justo, ki jo vodi gđ. Angela Klanšek. Številna mladina ga je navdušeno pozdravila in mu zapela več slovenskih pesmi. Mauser je imel nanje lep nagovor, nato pa je bil povabljen na skupni zajtrk. Takoj nato se je v družbi g. Starihe od-

peljal na obisk slovenske šole na Pristavi v Moronu, ki jo vodi gđ. Mija Markež. Kot povsod je bil tudi tu deležen lepega sprejema. Tudi tu so otroci krepko zapeli in nato napeto poslušali bodrilne besede dragega gosta.

Zvečer tega dne pa je bil Mauser gost društva Slovenska vas v Lanusu, kjer so za to priložnost pripravili člansko večerjo.

Lanus je eno najbolj kompaktnih slovenskih naselij v okolici Buenos Airesa s krasno slovensko cerkvijo in velikim misijoništem, ki ga vodi slovenski lazaristi. Mauserju so pripravili naravnost triumfalni sprejem in njegova beseda je bila deležna ogromnega odobranja. Pozdravil ga je predsednik "Slovenske vasi" g. Štanko Mehle. — Naj omenim, da je v Lanusu obiskal tudi bolnega predsednika Družabne Pravde g. Maksa Jana, ki spada gotovo med najbolj agilne slovenske socialne delavce.

V nedeljo, 16. aprila, dopoldne se je v Slovenski hiši zbrala slovenska mladina, organizirana v Slovenski dekliški organizaciji in Zvezi slovenskih fantov. Bilo jih je nad 200. Po mladinski maši so se vsi zbrali v veliki dvorani, kjer je začel zborovanje predsednik SFZ Pavle Fajdiga ml. Mauser je zbrani mladini govoril poldrugo uro in po govoru je moral odgovarjati na številna vprašanja. Kar težko se je odtrgal od mladine, da je pohitel v San Martin, kjer so imeli proslavo enajste obletnice blagoslovitve Slovenskega doma.

V SAN MARTINU

Ko je odbor Slovenskega doma v San Martinu zvedel, da pride Mauser v Argentino, ga je takoj naprosil, da bi prevzel slavnostni govor na akademiji na dan proslave. Mauser je to naloge z veseljem sprejel in je s svojo prisotnostjo in svojim odličnim govorom dal vsej proslavi prav poseben pečat. Naj omenim, da so Slovenci iz San Martina in tudi iz drugih krajev popolnoma napolnili veliko dvorano v sanmartinskem domu (dvorana je ena največjih slovenskih dvoran v Argentini). Bilo je tu zbranih nad 500 oseb. Ne bom poročal o poteku vse slavnosti in posameznih točkah akademije. Hočem omeniti samo, da je bil Mauser pozdrav-

ljen z viharim aplavzom. Njegovi klenci in tehtni govor je naravnost zelektriziral vso veliko množico rojakov. Po govoru je bilo tako ploskanje v dvorani, kakršnega San Martin še ni doživel. Tedaj sta stopila na oder fant in dekle v narodnih nošah in s slovenskim šopkom ter sta se v imenu mladine zahvalila za njegove besede. Za njima je stopil na oder predsednik Slovenskega doma v San Martinu g. Franc Zorko, ki se je tudi v imenu doma in vseh zbranih rojakov zahvalil gostu za prekrasni govor. Nato pa je razvil pergamentni zvitek ter prebral sklep odbora Slovenskega doma v San Martinu, s katerim ga ta imenuje za svojega častnega člana za velike zasluge, ki jih ima pri ohranjanju in utrjevanju slovenske narodne zavesti in pri ustvarjanju slovenskih kulturnih vrednot. — Vsa dvorana je z največjim navdušenjem odobrila ta odborov sklep. Mauser ni mogel najti besed za zahvalo.

Po tej akademiji je čakalo Mauserja še eno delo: obisk Slovenskega doma v Carapachayu, ker ga je pričakovala vsa slovenska družina iz tega okoliša v svojem domu. Je to prav prijeten dom z lepo dvorano in gledališkim odrom. Z iskreno dobrodošlico ga je sprejel predsednik g. Lojze Sedej in ga popeljal v nabito polno dvorano, kjer je gostu mladina zapela nekaj pesmi. Mauser je imel krajši nagovor na vse zbrane. Nato pa je predsednik Sedej slovensko razglasil, da je Slovenski dom v Carapachayu proglasil pisatelja Karla Mauserja za svojega častnega člana, kar so navzoči sprejeli na znanje z navdušenjem in velikim veseljem. Rudolf Smersu

Misel ob Korotanovem koncertu

CLEVELAND, O. — Pevski zbor Korotan nas vabi na svoj spomladanski koncert. Veseli smo tega vabila, saj bomo spet slišali slovensko pesem iz mladih grl, našo pesem, ki nas poživlja in nam prinaša prelepe spomine na rodno domovino, njene lepote in posebnosti.

Sicer bi morala biti naša dolžnost, da pridemo na koncerte, posebno še na kvalitetne koncerte — brez posebnih vabil in opominjanja. Sami bi morali paziti, da ne zamudimo prilike, ki v času in razmerah, v katerih živimo, pač niso prepogoste. Veseliti bi se morali takih prireditvev kot se veselimo praznika, posebnega dne v družini in v domu. Zakaj to je praznik, praznik slovenske pesmi, praznik slovenske srenje, praznik naše bitnosti, in življenja. Saj nas dovršen program, pesem zapeta iz mladega srca odtrga od vsakdanjih težav, nas poveže in združi — razkropljene in raztresene ude velike slovenske družine na tujem. Kaj ni vsaka pesem del-

ček življenja naših prednikov, del zgodbe slovenskega rodu in rodov, pa tudi kos trpljenja, sreče in usode človeka, ki ga je Bog postavil na tisti prelepi kos zemlje, ki se Slovenija imenuje.

V vsaki pesmi in melodiji je ohranjena povest rodu, ki je v težki borbi za vsakdanji kruh, vseskozi nesvoboden in pod tujim gospodstvom — zapel močno pesem zemlji in hvalnico Bogu, za vse: srečo, težave, milost in blagoslov, za vrisk in za jok. Zemlji, ki je črni kruh rodila in ga rezala tako tenko; zemlji, ki je imela in ima lepoto in očarljivost, privlačnosti in veličastnih močností v taki meri, da je sama položila človeku-pesniku in skladatelju besede na ustnice in melodije v srce. Kje moremo najti, kje odkriti in slišati resničnejšo zgodovino našega slovenskega rodu in šepet, povest zemlje, kot ravno v naši pesmi.

Kjer koli živi slovenski človek, ohranja in čuva poleg vere, ki mu jo je vcepila mati globoko v srce — ljubezen do slovenske pesmi, ljubezen, ki jo skuša prav tako lepo, čisto in sveto izročiti v tujini rojenim otrokom. Gora in skalovja v njih mu ne more dati, morja in modrega neba nad njim nikoli dovolj lepo opisati in naslikati — more pa mu dati najlepšo podobo vsega tega, ki vsebuje vse, ki zajema vse, ki združuje vse — slovensko pesem. Pesem in morda tudi srečo z njo. Pesem in z njo zavest slovenstva; ponos rodu, ki stoletja išče utehe in veselja v pesmi kot v zvesti molitvi, v tem biseru naše zemlje in njene človeka.

M. J.

Kaj bi skoro okrevale!

CLEVELAND, O. — Rev. Bonaventure Bandi, O.S.B., duhovnik red sv. Frančiška, sin fare sv. Vida, ki se nahaja že nekaj mesecev zaradi zdravljenja v Cleveland Clinic, obhaja danes svoj rojstni dan. Čestitamo in želimo dobremu duhovniku obilo božjega blagoslova, da bi čimprej ozdravel in se vrnil na svojo faro sv. Mihaela v Canon City, Colorado, in k svojim staršem Mr. in Mrs. Lawrence Bandi, st., ki živijo v istem mestu in so dolgo let že naročniki Ameriške Domovine.

Fr. Bandi je hodil v faro šolo sv. Vida, Cathedral Latin in John Carroll univerzo, preden je stopil v benediktinski red. Družina je stanovala v Clevelandu. Po ordinaciji svojega sina so se starši preselili v Colorado.

E. K.

Turnir SSK

CLEVELAND, O. — Pretekli petek, 21. aprila, se je pod okriljem Slovenskega športnega kluba vršil v šolski dvorani sv. Vida namiznoteniški (ping-pong) turnir za člane in nečlane kluba. Posebnost letošnjega turnirja je bila v tem, da so letos na ping-pong turnirju nastopile tudi ženske. Zanimanja je bilo veliko; prijavilo se je 11 žensk in 16 moških. Med moškimi igralci sta vzbudila posebno veliko zanimanja brata Tone in Peter Kolarič, ker sta imela dovolj poguma, da sta se kljub svoji mladosti odločila nastopiti na turnirju. Poleg bratov Kolaričev so igrali tudi M. He, T. Krevh, B. Perpar, S. Schwager, N. Krnec, bratje Filip, Marjan in Miha Perčič, T. Nemeč, V. Slemc, B. Boh, J. Košir, J. Ambrožič in M. Zakel. Med ženskimi udeleženkami so bile: A. Peršolja, K. Zakel, M. Selan, B. Rihtar, M. Krnec, M. Košir, H. Perčič, F. Boh, P. Manfreda in T. Domines.

Ker je bil čas omejen, so se udeleženci turnirja dogovorili, da bodo igrali izpadalni turnir. Pre-

maganci vsake igre so igrali med seboj za prvenstvo premagancev. Zmagovalca premagancev in zmagovalcev sta igrala med seboj za prvenstvo turnirja. Pri zmagovalcih sta prišla v finale S. Schwager in M. Boh, pri premagancih pa J. Ambrožič in N. Krnec. Zmagala sta M. Boh in N. Krnec, ki sta se pomerila za prvenstvo turnirja. Cela dvorana, igralci in gledalci, so z velikim zanimanjem sledili igri med M. Bohom in N. Krncem. Zmagal je M. Boh z rezultatom 21-15 in 21-13 in postal moški prvak turnirja.

Med ženskami sta pri zmagovalkah prišli v finale K. Zakel in F. Boh, pri premagankah pa M. Košir in M. Krnec. Zmagali sta F. Boh in M. Košir, ki sta potem igrali za žensko prvenstvo turnirja. Igra med F. Boh in M. Košir je bila še bolj napeta kot igra za moško prvenstvo. Igralki sta bili po spretnosti in znanju skoro enaki in obe sta imeli priliko dobiti žensko prvenstvo turnirja. Prvakinja turnirja je postala F. Boh, ko je premagala M. Košir v dveh igrah z enakim rezultatom 21-18.

Končno stanje turnirja je:

Moški

1. Miro Boh
2. Nande Krnec
3. S. Schwager
4. Janez Ambrožič

Ženske

1. Francka Boh
2. Mici Košir
3. Kati Zakel
4. Meta Krnec

Odbor SSK, organizatorji turnirja in igralci zaslužijo zahvalo za lepo organizirani turnir. Vsi pa se zahvaljujemo g. Vinču Rožmanu, ki je pomagal v dvorani in obenem skrbel za žejne igralce in gledalce.

Miro

Iz naših vrst

Port Arthur, Ont. — Spoštovana uprava! S priloženim čekom obnavljam naročnino zopet za eno leto.

Ameriško Domovino zelo nerodno dobivam. Saj tega niste krivi Vi, ampak ameriška pošta in uprava. Severna Amerika je zelo napredna država, prva je prišla na Luno, je pa žalibog zadnja na zemlji za redno dostavo pošte.

Lepo pozdravljam uredništvo, upravo in vse bralce Ameriške Domovine!

Josip Černigoj

Cleveland, O. — Priloženo Vam pošiljam ček za obnovo enoletne naročnine in prilagam dva dolarja za tiskovni sklad. Z Ameriško Domovino smo zadovoljni, čeprav včasih prejmemo po dve številki skupaj.

Zelim Vam veliko nadaljnega uspeha in Vas lepo pozdravljam!

Gabriella Djokich

Newark, N.J. — Spoštovana uprava! Prejel sem obvestilo, da mi bo naročnina potekla. Takoj Vam pošiljam ček za enoletno naročnino in prilagam dva dolarja za tiskovni sklad.

Z Ameriško Domovino sem zadovoljen in jo priporočam vsem Slovencem. Včasih se kak mladost odločila nastopiti na turnirju. Poleg bratov Kolaričev so igrali tudi M. He, T. Krevh, B. Perpar, S. Schwager, N. Krnec, bratje Filip, Marjan in Miha Perčič, T. Nemeč, V. Slemc, B. Boh, J. Košir, J. Ambrožič in M. Zakel. Med ženskimi udeleženkami so bile: A. Peršolja, K. Zakel, M. Selan, B. Rihtar, M. Krnec, M. Košir, H. Perčič, F. Boh, P. Manfreda in T. Domines.

Ker je bil čas omejen, so se udeleženci turnirja dogovorili, da bodo igrali izpadalni turnir. Pre-

M. Perša

Maple Heights, O. — Cenjeno uredništvo! Tukaj Vam pošiljam ček za polletno naročnino. Z listom sem zadovoljna in Vam želim največjega uspeha.

Vas lepo pozdravljam!

Mary Yemec



Pevski zbor Korotan spomladi 1972.

F. S. FINZGAR:

PREROKOVANA

SLIKE IZ SVETOVNE VOJNE

Samo ta edina misel je šla z njim po strmini proti domu. In ko je prišel do laza, kjer je takrat ležal in očakoval Franco, ki je spremila Blaža ob prvi mobilizaciji na kolodvor, se je ustavil, naslonil na krivo bukev, živno se spomnil tedanjih svojih misli, zakaj niso njega poklicali na vojsko, se bridko nasmehnil in dejal na glas: "Bog ve, čemu človek včasih sam sebi laže?" In še enkrat se je zasmel, z glasom, ki je bil samemu Maticu tak tuj, da se ga je ustrašil, in je naglo odšel.

Blizu doma se je ustavil za leščevjem in pogledal pod oreh na tratino. Francka je bila tam, mali Matiček je poskušal zastaviti noge na njeno naročje, ob njej je sedela Jančarica, otroci so se igrali na travi.

"Takole je: ko sem začel živeti, pa mi pokažejo smrt." Streslo ga je in presunilo, da se mu ni dalo z mesta. Lomil je leskove mladice in jih trl med prsti, oči so bile kakor pribite na Francko in otroka, na tega in na tistega še bolj, ki ga še ni bilo, a so ga vendar že božale njegove misli. Počasi je izpuštil strto mladje izmed prstov, roka je sama poiskala tobak in ogenj. Potegnil je razburjen, da so mu oblaki dima zakrili oči. Oči. Nato je stopil proti orehu.

Prvi ga je zagledal Jančarjev Janezek in zaklical: "Tlic, tlic—Matic!" Obe ženi sta se naglo ozrli in prva je izpregovorila Jančarica:

"Dolg nauk je bil danes." Matic se je sklonil k otroku in ga podražil s prstom: "Buc, buc, buc." Matiček se mu je smejal in mahal z ročicami, mama ga je pa hvalila: "Glej, ate, kako že stojiva!"

Francka je medtem opazovala moža. Nenavadno je bil rdeč v lice, oči so mu bile nekam zbežane in po vinu je zadišal. Nekaj neznanega, grenkega ji je stisnilo srce — prvič, odkar je bila žena.

Matic je legel poleg Francke na travo.

"Vojake smo gledali."

"Kakšne?" sta obe naglo vprašali.

"Nad Laha so šli."

"Nad Laha?"

"Nam je že napovedal vojko."

"Marija, če sem pridejo!" je vzkliknila Jančarica.

"T, saj se bomo branili," je miril Matic in vzel Matička v naročje.

"Mi?" je povzela žena. "S čim?"

"S puško! Sedaj gremo namreč vsi nadenj — do petdesetega leta."

"Krište, France, ne laži!"

"Je že nabito. Tisti dan pred svetim Telesom je za nas nabor."

Francki so se pri tej priči ulile solze, Matic se je obrnil proč in začel ujkati otroka ter mu peti: "Dirja-dirja konja..."

Vsa vas je že spala. France in Francka pa sta sedela na klopi pred hišo in se držala za roke.

Iz doline so se čuli žvižgi vlakov. Kakor pred letom so hropili težki stroji po napeti progi, iz vagonov je zadonel tu in tam vrisk in se je oglasilo petje.

Vsega ljudstva se je lotila omamna mrzlica.

In pridrvel je kolesar k županu: "Konje!" je kriknil.

Izpred naloženih voz so jih izpregli in jih dali.

In prišlo je povelje: Vsi možiki, ki ne greste na nabor — vsi na Krn!

In so šli. Seno je čakalo kosca in ga ni bilo.

In prišel je dan pred svetim Telesom. Noben mlaj se ni dvignil, otroci in ženske so zati-

Na trgu v mestu je bil hrušč. Gospodarji, ki še niso bili nikoli pijani, so se opotekali, jokajoče žene so jih spremljale proti kolodvoru.

Tjakaj je pristopila poslednja tudi Francka. Matic je stal bled kot kip. Zaslutilo jo je srce, preden so jo zagledale oči. Prišla se je do njega skozi gnečo. Oblita od potnih srag in vsa objokana je stopila k njemu. Toliko da mu je izročila sveženj, da mu je segla v roko. Potem je samo v megli še videla, da ga je nekdo sunil proti vagonu. Francki se je zmigljalo pred očmi, da se je morala nasloniti na Jančarico, ki jo je bila, spremila. Vlak je odpeljal, vsa prevzeta od bolečine ni vedela kdaj in ni videla Matica, ki se je še enkrat poslavljala od nje skozi okno odhajajočega vlaka...

(Konec)

REV. LEON KRISTANC:

Po 40 letih spominčice na grob škofu Gregoriju

(Nadaljevanje)

Vrnili sem se v Ljubljano. Na škofiji sem zvedel, da je gregorjski organist osebno prinesel odgovor sivolasega župnika, da je vsestransko zadovoljen in prosil, naj čimprej pridem. Naku-pil sem za prvo silo najbolj potrebne stvari, naročil v hitrici eno obleko, dobra Ažmanova trgovina pod škofijo mi je bila zelo naklonjena in v soboto zvečer sem imel že svoj kovček napolnjen z najpotrebnejšim. Vlak ki so zelo neredno vozili, tako sem se v nedeljo, 18. majnika 1941. zjutraj odpeljal iz Ljubljane in malo predpoldnem prispel v Ortnek, kjer sem na postaji srečno z legitimacijo iz Višnje gore pasiral laške karabinerje, se z vsem premoženjem po gozdni poti spustil proti "Hudemu koncu" in v daljavi že zagledal zaželjeno gregorjsko cerkev.

Oblačilo se je in da bi me ne zajela ploha, sem se kar moč potrudil ter pospešil korake, da bi ne bil moker v novi obleki. Kovček ni bil težak in že sem bil na Frapročem, majhnem naselju, in sem se ustavil pri prvi hiši, pri Riglerjevih, dobri kmetiji, kjer so že vedeli, da bo stari gospod dobil pomočnika. Sicer nepričakovano sem bil takoj povabljen h kosilu.

Prisedel sem k veliki mizi, ena manjša je bila ob peči za mla-dež; saj je bilo v družini 12 otrok in vsem se je na obrazih poznalo, da niso lačni. Bila je družina po Srcu Gospodovem. Na steni je visela lepa slika Marije z Jezuškom s prižgano lučko in s cvetjem, šmarnice so dišale. Po kosilu so prišli sosede, prav malo so vedeli, kaj se godi po deželi. Slovesno je bilo potrkavanje in lep in težkih bronastih zvonov k popoldanski božji službi k šmarnicam, ko sem z možmi stopal proti župnišću. Župnik vidno onemogel, me je sprejel z iskreno ljubeznijo: "Fantiček,

Z možmi smo stopili na pokopališče pod cerkvijo in župniščem. Krasen je bil pogled po hribovitih pokrajini, vse naokrog vrto-vi in travniki v pomladnem cvetju, polje in gozdovi in najlepšem zelenju. Po opoldanski plohi je bilo nebo kot umito in so se v daljavi videli Grintovci ter vrhovi kamniških planin, na desni pa je v popoldanskem solncu odsevalo Prežganje z lipo in cerkvijo na hribu. Možje so me vabili v gostilno na pogovor, pa sem se jim zahvalil, ker me je skozi okno vabil stari gospod, da ne bo tako sam. Hrepenel je po novicah, pa so bile žalostne.

Zanimalo ga je Prežganje, saj me je spremil tja ob nastopu. Smililo so se mu duhovniki, saj jih je bilo takrat že nad 240 v šentvidskih zaporih v Zavodu. Smilil se mu je ubogi škof in osamele fare. Sočustvoval je z nesrečnimi, katere so Nemci zselili v daljno Srbijo. "Fantiček" — mi je rekel — "dobro si ukrenil, pri nas ne boš postopal, ne boš obogatil, lačen pa tudi ne

dal na pošto, ko sva šla na Polico, kjer je bilo tisti dan birnovanje in je škofa ponovno poslal oproščanja za svojo pozabljenost, tako resno se mu je zdela pogreška. Če bi se škof takrat res razotogotil — kar se pa v resnici ni, bi tisto bilo čisto človeško. Saj se je celo sam naš Gospod tudi ujezil in razotogotil (Evang. Jan. 2, 14), ko je našel prodajalce juncev in koštrunov ter golobov ter menjalce denarja v templju in so delali hrušč, da je mize prevrnil in jih je z bičem iz vrvi nagnal: "Spravite to proč, iz hiše moje- Očeta ne delajte tržnice". V naslednjih tednih in mesecih bo tudi že 29 let, ko se je škof Rožman izkazal kar moč sočutnega in skrbnega do vseh duhovnikov in sem med mnogimi duhovniki brezdomci tudi jaz dobil prvo tolažbo in sočutje in pomoč pri njem. Ne vem številca, kolikim duhovnikom iz ljubljanske in mariborske škofije — da ostalih preganjanih ter preseljenih sploh ne omenjam — je on vsestransko pomagal daleč preko svojih moči, ne le v besedi, tudi v dejanju, vse tisto ve le Bog. Do vsakega je imel sočutje. Kot že rečeno v začetku teh spominov, je bil škof Rožman do duhovnikov le dober in skrben oče in je razmere rad upošteval in vedno rad pomagal, zlasti še, ko je videl dobro voljo in pripravljenost za delo. Njegova dobrota je daleč odtehtala njegove slabosti, katerim smo pa vsi podvrženi.

Naj bo to pojasnilo ob štiridesetletnici kot spominčice na dragoceni grob škofu Gregoriju, katerega slovenski narod tudi v Domovini javno priznava za največjega svojih škofov in za svojega voditelja v najhujših časih slovenske zgodovine.

Fr. Leon Kristanc.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Sem proti nepoštenim davkom, ki stiskajo revne, pa puščajo bogate v miru. Sem prav tako tudi proti nepoštenim porabi davčnega denarja, proti visokim zavarovalninam, posebno proti avtomobilskim, ki so pod državnim nadzorom.

Mary K. King

Dom odobril sredstva za vesoljski čolnik

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom je pretekle četrtke z 277:60 glasovom odobril proračun za NASA v obsegu 3.4 milijone dolarjev. V proračun je vključen tudi 200 milijonov dolarjev za raziskavo in gradnjo vesoljskega čolnika, ki naj bi vzdrževal zvezo med Zemljo in vesoljsko postajo, kadar bo ta začela krožiti okoli nje.

Gradnjo vesoljskega čolnika je objavil predsednik Nixon še lani kot del bodočega ameriškega vesoljskega programa, ki naj bi v naslednjih 10 letih stal okoli 5 milijonov. Kasnejši računi so pokazali, da bo ta vsota vsaj dvakrat večja, kot je bila prvotno navedena. Nasprotniki načrta izjavljajo, da bo ta stal ZDA v teku naslednjih dveh desetletij kar 60 milijonov.

Kljub vsem ugovorom je Predstavniški dom predloženi proračun odobril in ga poslal v Senat, kjer računajo, da ne bo naletel na kake posebne težave.

Agnew prijel demokrate

WASHINGTON, D.C. — Podpredsednik ZDA S. T. Agnew je v petek na konvenciji Ameriške zveze časopisnih urednikov prijel vodilne demokratske predsedniške kandidate, ki so mirno gledali severnovietnamski napad na Južni Vietnam, pa takoj zakričali, ko je predsednik Nixon nanj odgovoril z ameriško letalsko silo.

"Jaz sem zaprepačen kot Amerikanec ob vedenju ameriških vodnikov, ki so bili mirni ob komunističnem vdoru, pa so se dvignili in obrekovali ameriškega predsednika, ki je podvzel vojaške ukrepe... za ustavitev napada," je dejal Agnew.

Omenil je senatorje E. S. Muskie, G. S. McGovern, H. H. Humphreyja, ki so vsi predsedniški kandidati, in sen. E. M. Kennedyja, ki izjavlja, da ni kandidat.

Nixonovo svarilo ni veljalo samo za Hanoi

WASHINGTON, D.C. — Ko je predsednik ZDA R. M. Nixon svaril, da morajo velike sile, ki dajejo malim orožje, prevzeti odgovornost za sitnosti, ki jih te s tem orožjem povzročajo, ni mislil le na orožje, ki ga je ZSSR dala Vietnamu, ampak tudi na ono, ki ga je dobil nedavno Castro.

Zidana ranč hiša
v prikladni Willowick okolici, formalna jedilnica, v kuhinji obedovalnica, vgrajen štedilnik, 3 spalnice, predeljena klet, delno izgotovljena rekreacijska soba, dvojna garaža, takojšnja vselitev.

YAKKEL REALTY
32610 Vine St. Willowick
944-5440 (85)

Moški dobijo delo

Moški dobi delo
Iščemo izkušenega strojnega ključavničarja. Nadurno delo, koristi. Kličite:

JOE LUSTRICK
531-6262 (85)

Help Wanted Female

ASSEMBLERS
Must read, write and speak English.
CLEVELAND ELECTRONICS, INC.
E. 140—FREEWAY AREA
INTERVIEWS BETWEEN 9-3
CALL FOR APPOINTMENT
249-3709 (85)

Prav pred Nixonovim govorom je Raul Castro, kubanski obrambni minister, objavil, da je Sovjetska zveza k oborožitvi Kube dodala moderna MIG letala.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Eastlake — ranch, 3 spalnice, ognjišče, krasna kuhinja, 1½ kopalnica, klet, rekreacijska soba in delavnica. 1½ garaža, izpod 30h. Kličite 942-1228.

(83)

Naprodaj za dohodek
posestvo, stanovanje za 4 družine in trgovina, zidano, v Grovewood okolici. Dobra investicija.

V Nottingham okolici
naprodaj zidano posestvo z 4 stanovanji in tri trgovine. Jako dobra investicija. Cena pravilna za hitro prodajo.

Richmond Heights
Lot naprodaj 105x425. \$8500 za hitro prodajo.

Na Russell Drive
pri E. 250 cesti, nova hiša s 3 spalnici, aluminijasti opaž, vsa podkletena, kvalitetna gradnja. \$32.500.

Zidani krasni duplex v Euclidu
6-6 šest let star kot nov, 3 spalnice, 1 in pol kopalnice, ves podkleten, dvojna garaža ter veliko posebnosti.

UPSON REALTY
499 E. 260 St. RE 1-1070 (85)

Hiša naprodaj
Na 19470 South Lake Shore Blvd. je naprodaj 6-sobna, zidana kolonialna hiša s 3 spalnici, s tepihi v vseh sobah, gotovo razvedrilnico, kaminom in z garažo za 2 voza. Kličite 531-0850 po 4. popoldne med tednom, v soboto in nedeljo ves dan.

(85)

Cottage naprodaj
V Grovewood okolici je naprodaj "cottage", spalnica, kuhinja, kopalnica, dnevna soba, pralnica, terasa, zaprt porč. Kličite 486-0091

(86)

Lastnik prodaja
E. 175 in Lake Shore okolica, Colonial hiša, 3 spalnice, velike shrambe, jedilnica, kuhinja z prostorom za zajtrk. Zgotovljena rekreacijska soba, podstrešje, 2 zaprta porča, blizu trgovin, cerkve in šole. Kličite KE 1-7192

(87)

V najem
Opremljena soba in kuhinja se odda moškemu. Istotam se oddajo 3 čiste sobe s kopalnico, pripravno za žensko. Vprašajte na 1153 E. 61 St., ali kličite 361-1933.

(85)

V najem
Prebarvano 4-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj, garaža, se odda v najem blizu Slovenskega doma na Holmes Ave., samo zakoncem.

Kličite 716-4570
(26,28 apr)

POSESTVO NAPRODAJ

v Floridi
4 dohodninske hiše, ena z gostilno. Pomarančni nasad s 100 drevesi, vse na eni parceli. Proda se vse skupaj. Obrnite se na: Mary Korošec, 900 Mission Rd., New Smyrna Beach, Fla. 32069. Tel 1-904-427-1657.

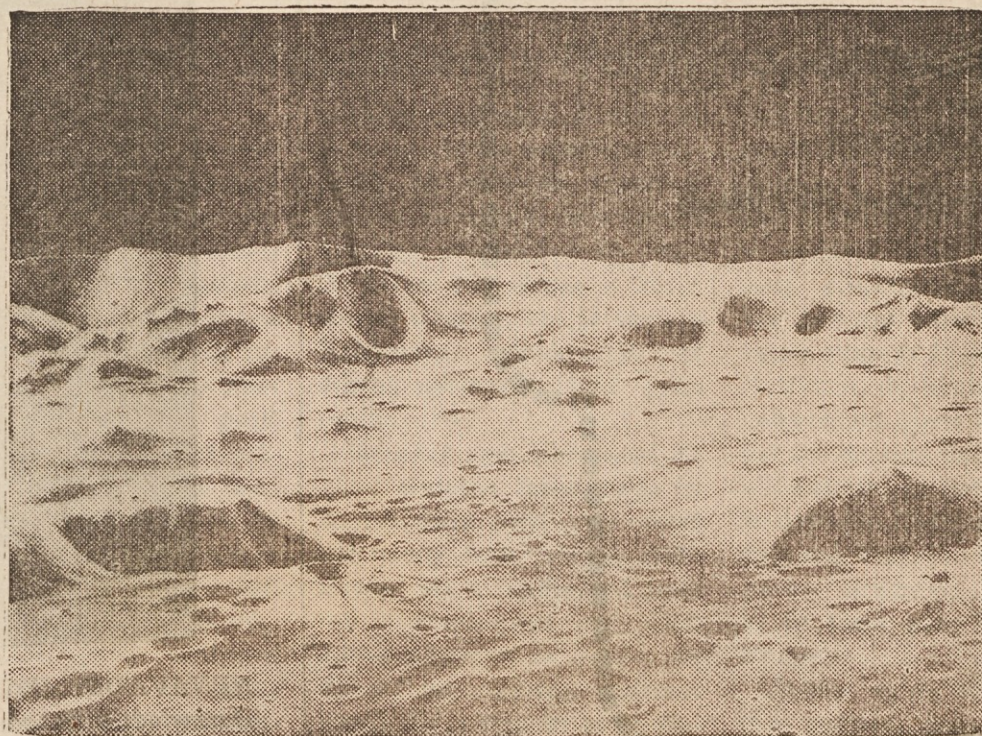
(w,f,5 maj)

POPRAVLJAMO IN PRENAVLAJAMO TAPECHRANO POHIŠTVO.
2-delna garnitura \$70 plus material.
Damo brezplačen proračun. Jamčimo za 15 let.

PARK UPHOLSTERING CO.
tel. 531-0898
251 E. 156 St.

Frizerski salon naprodaj
Damski frizerski salon z zelo dobrim prometom, v slovenski okolici, je ugodno naprodaj. Za pojasnila kličite Ameriško Domovino: 431-0628.

(19,21,24,26,28 apr)



KRAJ PRISTANKA APOLLO 16 NA LUNI — Slika kaže lunsko pokrajino, kjer je pristalo lunsko vozilo Apollo 16. Na levi zadaj je North Ray krater s Smokey gorami (na levi spredaj) proti severu, v sredini kraj pristanka, na desni pa South Ray krater in Stony gore (spredaj).

FRANCE BEVK:

HUDA URA

Slivar ni vsega povedal. Malo mu je bilo za sosedovo voljo. Sin je molčal. Oče je pogledal na uro, se dvignil in odšel v kamro. Od korita se je razlegnil Tinetov vrisk. Pavle se je zlecnil. Nato je stisnil pest in jo položil na mizo. V njej je tičal nov sklep.

3.

Mohor se je vrnil razburjen domov. Ko je stopil v izbo, mu ni bilo treba šele prisluškovati, je mati v zdiču. Bregarica nikoli ni legla, dokler se ni vrnil s svojih nočnih poti. Sedela je ob peči in molila. In mislila nanj. Včasih je sedel pri kakem sosedu, se pogovarjal ali igral na harmoniko. Drugič je izginil, ko da ga je zemlja požrla. Kod hodi? Slutila je, kaj ima na srcu, a mu ni omenila niti besede... Mohor ji je sploščal vsakokrat posebej zabijčeval, naj ga ne očakuje. Ni ga ubogala. Pozneje se je temu privadil in molčal.

"Bog, da si le prišel!"

Materin glas je bil mil, rahlo očitajoč, da ga je zabolelo. Trepetal je. Sel je po izbi, mati ga je spremljala z očmi, molek ji je zarožljaj na peč. Skozi okna je padalo le toliko svetlobe, da je videla njegovo tenjo. Srce ji je zastalo v prsih, ko je nameril naravnost v steno. Toda okrenil se je tik pred njo in šel nazaj do vrat.

Prizgala je luč. Cemu? V njegove zenice ni prodrli niti najmanjši žarek. Pa ona je bila vendar mirnejša radi tega. Lahko ga je vsaj gledala. Sedla je na klop in si položila roke v naročje.

"Prej sem ti pozabila povedati... Mlakar te prosi, če bi prišel jutri zvečer s harmoniko k njim. Posečke bodo imeli."

"Kaj?" se je zdrzil.

Ponovila mu je. Nič ni rekel, znova je hodil po izbi. Tako rada bi bila govorila z njim. Ne, hotela bi, da bi on govoril z njo. Da bi ji povedal, kako mu je hudo. In ona bi ga tolažila. Saj je slutila, kako mu je v srcu. Toda on nikoli ni tožil z besedo, tudi prve čase ne. Če je ona tožila namesto njega, je postal razdražljiv, skoraj besen.

"Moj Bog," je zašepetala.

Mohor je meril izbo. Sedem korakov do stene, sedem korakov do vrat. Kakor da je v ječi. Čutil je materine poglede, lovil njene misli. Včasih je uganil njene občutke, da se je kar zgrozila nad njim. "Mati božja, kako pa to veš?" In se ji je grenko nasmehnil. Tisti nasmeh je povedal več, kot bi mogle razodeti besede.

Misli so se mu odtrgale od matere, hodile so svoja pota. Nikoli se ni tako trdovratno potapljal vanje kot tisto noč. Da ga je mati pričakala, mu je bilo celo ljubo. Dobro mu je delo, da je imel ob sebi živo dušo. Še nikoli se ni čutil tako do dna nesrečnega in osamljenega. Zalka! Od vroče želje, da bi jo videl tako jasno kot takrat, ko ji je pisal zadnje pismo, mu je gorelo v prsih. Kot takrat, ko mu je ona dala ob slovesu zadnji šopek. In kot v dneh, ko je še brezskrben deček skakal po livadah in pasel živino. Tema. Sama strašna tema...

Deček, ki pase živino... Spomina na mladost se je oklenil, kot dete nove igrače. Nasmeh mu je zaigral med brki. Pa čim bolj je prebiral spomine, tem bolj mu je ugašal... Piščalke, na katere je piskal od jutra do večera. Orglice, njegova največja radost, ki mu jih je nato

pohodila krava. Junček, ki si ga je prisvajal, a so mu ga prodali. Rasel je, oči so mu postale vsevidil svetlejše, pile so življenje. V Zalko se je zagledal, ko še ni bil fant, a ona še skoraj otrok. Tovariši so ga dražili, da ima "ženo", od sramu se je razjezil, da je dolgo ni več pogledal. Pa mu je nekoč sama od sebe darovala novo razglednico, nič posebnega, v njem so se zopet prebudila pritažena čustva. Nekoliko zajetno, a gibko telo, zvaneč smeh, vroče oči in nagajive besede — če jo je le pogledal, mu je šel vroč val po telesu. Osramotila ga je pred drugimi, a on ji ni zameril. Ni ji mogel zameriti. Ali ni bila predivja? Ali ni bila metuljček? Vse na njej je imelo poseben čar. Nikoli si nista povedala, da se imata rada. Le ko je moral nedorasel v vojsko, so jima govorile solze na trepalnicah. Po pismih je slutil, da ni več tista kot je bila. Moj Bog, saj v nerodne besede ni mogoče položiti ne smehov in ne pogledov. Le zakaj so bila njena pisma vedno redkejša? Imel je občutek, da jo izgublja. Z vsem srcem si je želel domov, a prav takrat je moral s četami dalje.

"Ali bi kaj jedel, Mohor?"

"Ne," je naglo odsekal.

Cemu ga moti? Pred njim je ležalo bojišče. Na tiste dneve ni rad mislil. Bili so črni ko noč, ki ga je zdaj obdajala. Se v spominu so mu ostali le odlomki. Sivo nebo, pršeči dež, blato, blato. Goreče hiše, okleščena



ZOPET NA DELU — Sandy Duncan je po operaciji na očesu in po ločitvi od moža pripravljena na nov nastop na televiziji. Če bi se odločila za odhod iz Hollywooda, ji je oče pomudil delo na gasolinski postaji doma v Teksasu.



LADYLIKE—Fashion in the classic manner is beautifully depicted in this double-breasted coat of jacquard-woven cotton. The sculptured fabric is styled in softened tones of turquoise and white. By Originala.

debla, krik in kri. V grozi, ki ga je zasipala, je pozabil na dom in na Zalko. Črna noč, ki so jo razsvetljevale le rakete. Udarci pod čelo, da je izgubil zavest. Saj takrat sploh ni čutil bolečine. Prebujal se je počasi kakor v strahotne, boleče sanje. V glavi ga je rezalo, levo oko mu je bilo ko v plamenih. Zavedal se je, da še živi. In da je tema. Tema, tema, tema. Noč? Ali še vedno leži na bojišču? Pod njim rjuhe, na njem odeja, okoli njega toplota peči. In koraki in tuji glasovi. Zakaj vsi ti ljudje hodijo in govorijo v temi? Glava mu je bila obvezana, pasove je čutil tudi čez oči. Ne, saj ni čudno... Ko so ga preobvezovali, moj Bog, ga je obšla podmolčka slutnja. "Čujte, kako je z menoj?" Nič.

Tuji glasovi. "Slišite, ljudje božji!" Kdo bi ga razumel? Pristopila je neka strežnica Rdečega križa, Poljakinja, mu narahlo položila roko na čelo. Eno oko je ranjeno, izgubljeno; drugo ni ranjeno, a vendar... Moj Bog! Moj Bog! Tuje dekle ga je poljubilo, mu pustilo solzo na licu. Mohor je znal nekaj poljskih besed, ostalo sta mu povedala poljub in solza. Bila sta glasnejša kot krik. Ne, saj ni zavpil, ni planil s postelje. Bil je ves otrpel. Se misli so mu bile otrple. In občutki. Se groza ga ni bilo. Polagoma je legala nanj. Tema je bila kot velika, globoka resnica, v katero je strmeli vse dni. Te resnice ni bilo mogoče izbrisati. Jokal je v svoji notranjosti. Ali ne bi bil rajši umrl? Ne, takrat ne. Tudi poz-

neje še ne. Še si je mnogokaj obetal od življenja. Sredi teme je stala Zalka in obletavala njegove misli. Ne bo mu več le ljubica ali žena, on je dete. Napisali so mu pismo, njen odgovor je bil hladen izraz sočutja, brez toplote. In brez tolažbe. Kakor da je pisala mrliču. Nato se ni več oglašila. Saj ni verjel, da ga je zavrgla. Ko ga bo zagledala, se mu bo vrgla v naročje.

"Ali gori luč?" se je nenadoma ustavil.

"Gori."

Čudno. Ne cvili v stenju, ne diši po smrdljivcu. Ali ga varajo čuti?

Dan, ko je tresoč se stal pred Zalko. Prvič si je zaželel, da bi se zgodil čudež in bi nenadoma spregledal. Tema. Zalka mu je

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

The Cleveland Orchestra would like to borrow \$10.

If everybody gives just a little, there's soon a lot. And frankly, a lot is what the orchestra needs. About \$1.4 million, this year.

You're the only one who can help. Please send whatever you can. The orchestra will pay you back. With another year of great music.

Enclose your check in this envelope, if you wish. Fold the sides in, the top flap down, and the bottom flap up. Use a little scotch tape or glue to hold it all together. Make checks payable to The Cleveland Orchestra. It's tax deductible.

My check for \$_____ is enclosed.

Name _____

Street _____

City _____ Zip _____

The Cleveland Orchestra
Severance Hall
Cleveland, Ohio 44106

Attention: Mr. Lorin Maazel, Music Director

PLACE
STAMP
HERE

KEEP OUR ORCHESTRA SOUND.

HENRY MEDVED



Henry je dokazal, da bo rabil to potezo, ko se bo boril za ljudstvo. Medved je po rodu Slovenec in dolgoletni stanovalc 18. distrikta. Po poklicu je odvetnik. Je Vaš prijatelj, ki Vas prosi za podporo. Pomagajte izvoliti demokrata Henry J. Medveda za Vašega državnega zastopnika v 18. distriktu — Euclid, Richmond Heights, varda 32 in varda 26.

Joseph Gornick
21550 Nicholas Ave.
Euclid, Ohio

• The Plain Dealer • The Sun Newspapers
• Cleveland Bar Association • CUY. COUNTY BAR ASSN.
• Democratic Party • CITIZENS LEAGUE

Endorse

KILCOYNE

JUDGE

Domestic Relations Court

Kilcoyne for Judge Co., Charles V. Rumpalik, Chmn., 4071 W. 56 St.

mrzlo stisnila roko, ta stiskljaj mu je šel do srca. V njenem glasu je bilo prav toliko sočutja kot pri drugih. Le nekaj toplote radi spomina na tiste šopke, ki mu jih je kdaj dala... Tisto življenje mu je bilo težje, kot si je sprva mislil. Moj Bog, pa so ga sosedje skoraj zavidali za invalidnino, kakor da je slepota zanj sreča. Edino, kar bi mu lahko olajšalo dneve, se mu je za vedno izmehnulo. Za vedno? Da, v to je verjel. In vendar Zalka ni mogel pozabiti. V nočeh je mislil nanjo. Doživljal je v duhu, kar ni mogel doživljati v resnici. V urah, ko ga je vlečlo v njeno bližino, je trpel, a jo je opravičeval v srcu... Tisti večer je legla nanj mračna senca in mu ko skala obtežila dušo.

Hodil je vedno nagljeje. Bilo mu je, kot da se zamotava v niti. Znova je obstal. V občutkih, kakor da se pogreza, se mu je zdelo, da ga varajo vsi čuti. "Saj ne gori luč."

"Gori," se je materi prepričevalno zatresel glas. "Tu na mizi stoji. Ti je ne moreš videti."

Obrnil se je molče, napravil štiri korake, a tedaj je zadel v steno s tako silo, da je zajecal. Obstal je, kot da se je grozno začudil. To se mu že dolgo ni zgodilo. Še nikoli ni bil tako strašno slep... Pesti so se mu skrčile, mrtve oči so mu begale po izbi.

"Tako ne morem živeti," je kriknil.

Mati se je strahotno zavzela. (Dalje prihodnjic)



ŽENINI IN NEVESTE!

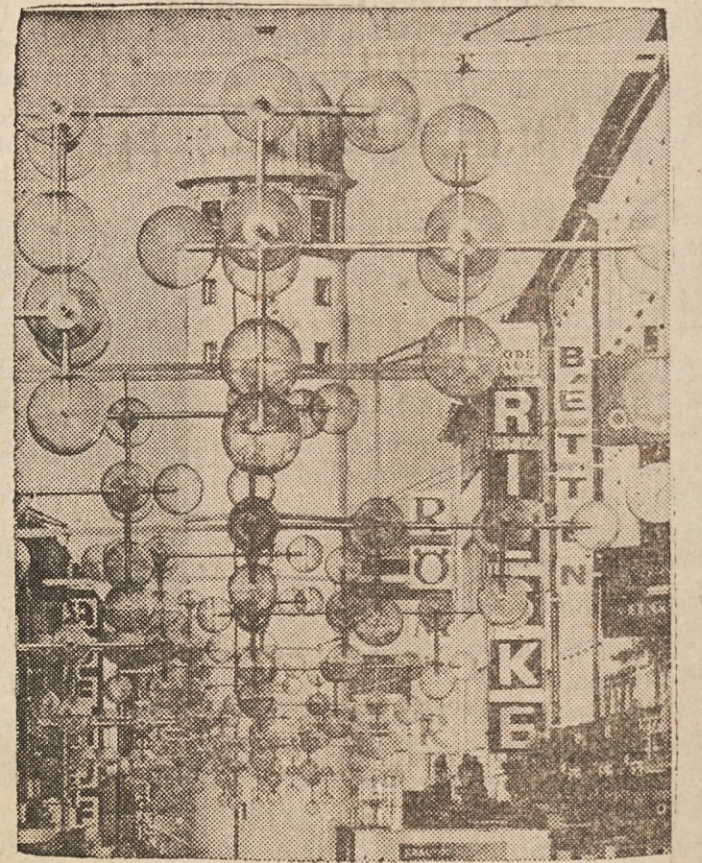
NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
K RASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628



NENAVADNI IZGLED MESTNE ULICE — V mestu Darmstadt v Zahodni Nemčiji so obesili nad cesto vseh vrst in velikosti plastičnih žarnic. V ozadju je 'Beli stolp'. Okrašena Ernesta Ludwiga cesta je glavno trgovsko središče mesta.